

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/26/2016
Identifikačné číslo spisu: 4112210181
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4112210181.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. S., bývajúceho v H., M. XX, zastúpeného advokátom Mgr. Jánom Polákom, so sídlom v Bratislave, Miletičova 64 proti žalovanému WELLNESS LIFE s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ivánska cesta 10, IČO: 44 769 491, zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Kaššákom, PhD., so sídlom v Bratislave, Medená 5, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14 Cpr 1/2012, o dovolaní žalovaného rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. mája 2014 sp. zn. 5 CoPr 6/2013, 5 CoPr 4/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. júna 2013 č. k. 14 Cpr 1/2012 - 144 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalovaným žalobcovi zo dňa 25. januára 2012, je neplatné. Ďalším výrokom súd žalobu v časti o určenie, že pracovný pomer medzi žalovaným a žalobcom trvá, zamietol. Žalovanému súd uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1 753,17 eura. Po právnej stránke odôvodnil rozsudok ustanoveniami § 68 ods. 1, § 68 ods. 2, § 70 a § 77 Zákonníka práce. Dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovaného, t.j. zamestnávateľa, so žalobcom, zamestnaným, bolo závažné porušenie pracovnej disciplíny tým, že žalobca v konkrétnych dňoch, 2. januára - 4. januára 2012, 9. januára 2012, 11. januára 2012, 13. januára 2012, 16. januára - 18. januára 2012, 20. januára 2012, 24. januára 2012, vôbec do práce nenastúpil. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalovaný žiadnym spôsobom túto skutočnosť nepreukázal, neprítomnosť žalobcu v práci nebola preukázaná ani svedeckými výpoveďami. Žalovaný viedol evidenciu dochádzky iba do 21. októbra 2011 a ani z tejto preto nebolo možné vyvodiť pravdivosť tvrdenia žalovaného, že žalobca v dňoch, uvedených v okamžitom skončení pracovného pomeru, do práce nenastúpil. Z uvedeného nespochybniteľne vyplývalo, že žalobcovi nebolo možné klásť za vinu porušenie pracovnej disciplíny v dňoch 2. januára - 4. januára 2012, keďže nikto sa v týchto dňoch na pracovisku nenachádzal, žalobca sám kľúče od pracoviska nemal a preto neúčast' žalobcu na pracovisku v týchto dňoch bolo potrebné vyhodnotiť ako

prekážky na strane zamestnávateľa, ktoré nie je možné klásť za vinu žalobcovi ako porušenie pracovnej disciplíny. Žalovaný bol nepochybne povinný preukázať, že žalobca sa v dňoch uvedených v okamžitom skončení pracovného pomeru nedostavil do práce, avšak tieto tvrdenia nepreukázal a nevyplývalo to ani zo žiadneho dôkazu vykonaného v rámci dokazovania, pričom žalovaný ani nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia. Okresný súd uznesením na pojednávaní dňa 17. júna 2013 zamietol návrh žalovaného na dopočutie svedkyne F. Z. z dôvodu, že žalovaný neuviedol z akého dôvodu a k čomu by mala byť svedkyňa dopočutá a zároveň poukázal na to, že žalovaný a ani jeho právny zástupca sa nezúčastnili pojednávania dňa 16. októbra 2012, na ktorom súd vypočul svedkyňu F. Z., napriek tomu, že predvolanie na toto pojednávanie prevzal právny zástupca žalovaného dňa 5. septembra 2012, do termínu a pojednávania dňa 16. októbra 2012 o 9.30 hod. svoju neúčast' neospravedlnil. Až o 9.34 hod. v deň pojednávania zaslal právny zástupca žalovaného súdu ospravedlnenie štatutárneho zástupcu žalovaného pre náhlu a vážnu zdravotnú komplikáciu, ktorú nešpecifikoval a ani nepredložil lekárske potvrdenie. Súd žalobu v časti o určenie, že pracovný pomer trvá zamietol z dôvodu, že určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné, z čoho vyplýva, že pracovný pomer žalobcu u žalovaného trvá a nie je daný naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. na určení, že pracovný pomer trvá. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. mája 2014 sp. zn. 5 CoPr 6/2013, 5 CoPr 4/2014 napadnutý rozsudok potvrdil, zrušil uznesenie súdu prvej inštancie zo 6. februára 2013 č. k. 14 Cpr 1/2012 - 96 a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke a preto rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd sa plne stotožnil s dôvodmi súdu prvej inštancie, poukázal na ne ako na správne a preto ich neopakoval (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Poukázal na to, že aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemožno považovať za porušenie pracovnej disciplíny, ak sa zamestnanec, ktorému zamestnávateľ neprideľoval prácu podľa pracovnej zmluvy, nedostavil do zamestnania a po dobu trvania tejto prekážky v práci na strane zamestnávateľa sa na pracovisku nezdržoval. Odvolací súd mal za to, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca nemal možnosť vykonávať prácu u žalovaného po ukončení práceneschopnosti, pretože od 3. januára do 7. januára 2012 bola prevádzka zatvorená, žalobca nemal od nej kľúče. Prácu nemohol vykonávať ani z dôvodu, že odovzdal i pracovné náradie a SIM kartu. Vzhľadom k tomu nebolo možné vyvodiť, že žalobca závažne porušil pracovnú disciplínu z dôvodu absencií. Žalovaný vytýkal súdu prvej inštancie, že nevypočul svedkyňu F. Z. v jeho prítomnosti a zamietol jeho žiadosť o opätovné vypočutie. Odvolací súd poukázal na to, že zo spisu vyplýva, že právny zástupca žalovaného prevzal dňa 5. septembra 2012 predvolanie na pojednávanie na deň 16. október 2012, avšak svoju neúčast' neospravedlnil. Súd prvej inštancie nemal povinnosť doručovať predvolanie aj žalovanému, nakoľko ten bol v konaní zastúpený advokátom. Pojednávanie dňa 16. októbra 2012 sa konalo o 9.30 hod. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' emailom dňa 16. októbra 2012 o 9.34 hod. Následne pracovníčka podateľne odoslala email asistentke o 9.44 hod., pričom v tom čase sa už konalo pojednávanie. Súd prvej inštancie nepochybil, keď konal v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, pretože v čase konania pojednávania a realizácie výsluchu svedkyne F. Z., nemal vedomosť o ospravedlnení právneho zástupcu a žalovaného. Odvolací súd zároveň dodal, že nebola splnená podmienka pre odročenie pojednávania, ktorou je predloženie správy ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav žalovaného neumožňuje jeho účasť na pojednávaní.

3. Rozsudok odvolacieho súdu žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) napadol dovolaním v jeho potvrdzujúcej časti. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a to poukazujúc na ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., že sa žalovanému postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Naplnenie uvedeného dovolacieho dôvodu videl dovolateľ v tom, že súd prvej inštancie dňa 16. októbra 2012 vypočul svedkyňu F. Z. bez účasti žalovaného, ktorý sa riadne ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. Uviedol, že právny zástupca žalovaného zaslal email ospravedlňujúci neúčast' žalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 16. októbra 2012 pred časom 9.30 hod., čo preukázal kópiou emailu. Odvolací súd nesprávne uviedol, že email bol podateľni súdu prvej inštancie doručený o 9.34 hod. Dovolateľ poukázal na to, že podľa jeho informácií bola svedkyňa F. Z. pred pojednávaním zastrašovaná zo strany žalobcu s tým, že ak bude vypovedať proti žalovanému, podá na ňu oznámenie. Mal za to, že výsluch svedka F. Z.

dňa 16. októbra 2012 bol bez zákonom požadovanej účasti žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu, a táto skutočnosť bola následne ignorovaná rozsudkom odvolacieho súdu - postupom súdu, ktorým nepochybne žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom. Záverom uviedol, že dňa 10. októbra 2012 a 17. júna 2013 bol návrh na vykonanie dôkazu - vypočutie svedkyne F. Z. súdom zamietnutý a to po tom, ako žalovaný uviedol dôvod vypočutia.

4. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č.160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. Dovoláním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 238 ods. 1 až ods. 3 O.s.p. Žalovaným napadnutý rozsudok nemá znaky rozsudkov, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach, a preto je v danom prípade proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie neprípustné.

9. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a) až g) O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O.s.p. nenamieta a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

10. Žalovaný v dovolacom konaní namieta procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., teda odňatie možnosti konať pred súdom, ktorú spájal s tým, že výsluch svedkyne F. Z. na pojednávaní konanom dňa 16. októbra 2012 sa uskutočnil bez zákonom požadovanej účasti žalovaného a jeho právneho zástupcu aj napriek ospravedlneniu neúčasti na pojednávaní a žiadosti o odročenie pojednávania.

11. Dovolací súd uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

12. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Podľa § 119 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a/ dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

13. Citované zákonné ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňovalo súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že tento bol na pojednávanie riadne predvolaný, a že na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. O odročenie pojednávania musel teda účastník konania (zástupca) požiadať (nestačilo neúčasť len ospravedlniť) a žiadosť o odročenie pojednávania musela byť súčasne podložená „dôležitým dôvodom“. Dôležitosť

dôvodu, ktorým bola odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania, posudzoval súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 16. októbra 2012 so začiatkom o 9.30 hod. vykonal výsluch svedkyne F. Z. za účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalovaný a ani jeho právny zástupca sa nariadeného termínu pojednávania nezúčastnili, pričom právny zástupca žalovaného prevzal predvolanie na predmetné pojednávanie dňa 5. septembra 2012 (vid' č. l. 34 súdneho spisu). Súd pojednával podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Dovolací súd ďalej zistil, že ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného z neúčasti na pojednávaní konanom o 9.30 hod. dňa 16. októbra 2012 bolo doručené súdu emailom v deň pojednávania a to až po začatí pojednávania. Ako vyplýva z obsahu emailu adresovaného právnym zástupcom žalovaného súdu, k jeho odoslaniu došlo o 9.34 hod. (č. l. 64 súdneho spisu), t.j. po začatí pojednávania, a nie pred časom pojednávania, ako to uvádzal dovolateľ vo svojom dovolaní. Hoci z obsahu emailu doloženého do súdneho spisu právnym zástupcom žalovaného vyplýval dátum ospravedlnenia neúčasti 16. október 2012, 9:28 hod. (č. l. 67 súdneho spisu), z uvedeného nevyplývalo, že v túto hodinu došlo aj k reálnemu odoslaniu emailu a následne jeho prijatiu súdom. Zároveň dovolací súd uvádza, že dovolateľ si musel byť vedomý skutočnosti, že v prípade, ak odošle ospravedľujúci email 2 minúty pred začatím pojednávania, tento sa nedostane do dispozície súdu včas, t.j. do začatia pojednávania, ktoré bolo so začiatkom o 9.30 hod. Obsah ospravedľujúceho emailu bol následne o 9.44 hod. zaslaný pracovníčkou podateľne príslušnej asistentke, pričom v čase odoslania tohto emailu už prebiehal výsluch svedkyne F. Z. a súd prejednávajúci predmetnú vec o ospravedlnení neúčasti nevedel a ani vedieť nemohol, keďže k jej doručeniu došlo až po začatí pojednávania. Vzhľadom k uvedenému dovolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie postupoval na pojednávaní konanom dňa 16. októbra 2012 správne, keď pojednával v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, nakoľko do začiatku pojednávania títo svoju neúčasť neospravedlnili. V neposlednom rade dovolací súd poznamenáva, tak ako uviedol aj odvolací súd vo svojom rozsudku, že ustanovenie § 119 O.s.p. stanovuje, že súd môže odročiť pojednávanie len z dôležitých dôvodov, pričom ukladá účastníkovi konania, ktorý žiada o odročenie pojednávania, aby dôvod, pre ktorý žiada odročiť pojednávanie, oznámil súdu bez zbytočného odkladu, len čo sa o ňom dozvedel alebo dozvedieť mohol. Zároveň uvedené ustanovenie uvádza obligatórne náležitosti návrhu na odročenie pojednávania, ktorými je okrem iného vždy dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania. V prípade, ak je týmto dôvodom zdravotný stav účastníka konania alebo jeho zástupcu, musí byť k návrhu na odročenie termínu pojednávania obligatórne pripojené vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu. Súčasťou žiadosti právneho zástupcu žalovaného o ospravedlnenie neúčasti žalovaného ako i právneho zástupcu na pojednávaní konanom dňa 16. októbra 2012, doručenej súdu emailom, nebol žiadny relevantný doklad, ktorý by preukazoval, že sa žalovaný nariadeného termínu pojednávania nemôže zúčastniť, resp. vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav žalovaného mu neumožňuje účasť na pojednávaní. Aj z tohto dôvodu dovolací súd vyhodnotil postup súdu prvého stupňa za správny, nakoľko v danom prípade nebola splnená ani podmienka pre odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie procesným postupom, ktorý zvolil, neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

15. S poukazom na vyššie uvedené prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.